

dem boji je bil g. Ivan Pajtlar, vedno v prvi vrsti, v slogi in edinosti z drugimi odličnimi rodoljubi je pogumno in krepko sukal svitel in oster meč svojega močnega duha in marsikateri steber grdega nemčurstva se je pod njegovimi mogočnimi udarci zrušil v prah in pepel. Posebno nam je še pa to povdarjati, da se on tudi nasprotnih krogel ni ustrašil, da se nikdar ni skrival, kar se sicer pri nas kaj rado in pogostokrat zgodi, temveč je vedno odločno in hrabro stal na svojem mestu. Tudi tukajšnje bralno društvo, kojemu je bil gospod soustanovitelj, poslej pa zmirom njegov zvesti poštvalni in delavni ud, bode ga močno pogrešalo. Pa, kar se je zgodilo, ne da se popraviti, le to bi želeli, da bi tudi nasledniki pričeto narodno delo z enakim pogumom nadaljevali, kajti le, če smo odločni in pogumni, bomo kaj dosegli. G. J. Pajtlar pa sme biti uverjen, da si je pri nas s svojo delavnostjo postavil trajen spominek, kajti vselej, kadar se bode govorilo o prebuditvi tukajšnjih Slovencev, imenovalo se bode tudi njegovo ime. Ta hvaležni spomin, kojega mu hočemo vse čase ohraniti, pa mu bodi v dokaz, da je bilo njegovo delovanje med nami koristno in plodonosno, bodi mu tolažba in tudi zadostenje za vse, kar je kot naroden boritelj in buditelj prestati moral. Konečno pa še želimo, da bi bil srečen povsod, koder bode hodil, da bi bil vedno krepak na duhu in telesu, da bi tako še veliko let zamogel delovati za časen in večni blagor svojega naroda!

Iz Braslovč. (Zbor, igra, društvo.) V nedeljo, dne 19. oktobra zborovala je naša podružnica sv. Cirila in Metoda in reči moramo, da prav sijajno. Da narod slovenski v Savinjski dolini ni zaspan, mlačen, kakor nekateri pravijo in bi morda tudi radi imeli, to se je videlo v nedeljo pri zborovanju podružnice. Kakor je bilo že v našem listu kratko naznanjeno, vršilo se je najpoprej zborovanje in potem veselica, za katero so se delale priprave že par tednov poprej. Zborovanje otvoril je načelnik g. Fran Prislan, ter potem podelil besedo čast. gosp. dekanu. G. dekan so v jedrnatem govoru razložili začetek, pomen in namen družbe sv. Cirila in Metoda, razložili so stanje naših bratov Slovencev ob mejah naše domovine, ter so priporočali k prav obilnemu pristopu. Lep, podučljiv in iz narodnega srca prišel govor, je bil od občinstva, kojega se je zbralo gotovo nad dve sto, tako, da so bili vsi prostori g. Brišnikove gostilne prenapoljeni, z živahnim odobravanjem sprejet. K podružnici pristopilo je prav mnogo število novih udov, in kar je veselo, prav v velikem številu iz vrlih kmetov v okolici. Potem, ko se je izvolil tudi novi odbor, ko se je razprodalo nekaj knjižic „Rudolf Habsburški“, pričela se je veselica. Vrli mešani pevski zbor Braslovški, zapel je par lepih

pesmi, potem pa je g. J. K. v daljšem govoru razkladal zgodovino naroda slovenskega, in ko je končavši zaklical trikratno živio presvitlemu cesarju Franjo Jožefu I., zaklicalo je občinstvo iz par sto grl navdušeno živio ljubljenu vladarju, da se je ogromni glas gotovo v daljave razlegal. Na to pa so vrli pevci zapeli cesarsko pesem, katero je ljudstvo stojé poslušalo, in že pri prvi kitici začelo zraven popevati tako, da je zadnjo kitico pelo vse zbrano občinstvo. Tukaj sem naj bi prišli poslušat vsi oni huj-skači, koji podtikajo nam Slovincem nelojalnost; koji pravijo, da ne ljubimo Avstrije in milega nam vladarja, semkaj naj bi prišli in poslušali peti cesarsko himno, ter klicati njemu, kojemu velja, presvitlemu cesarju gromovito živio in osramočeni bi vsikliknili: res mi smo pač resnično pravi pravcati lažnjivci! Prav radovedno bilo je pa vse na predstavo, malo priprosto ljudsko igro „ubogi Alojz“, katero je navlaš za to spisal g. J. K. Predstavljali so jo 4 gospodje in ena gospodična iz Braslovč prav izvrstno in od občinstva si je navdušeno pohvalo vzprejela. Ob konci velike dvorane, katera je bila do skrajne meje prenapolnjena ljudstva, bil je postavljen mali z zelenjem, cesarsko in slovenskimi zastavami ozaljšani oder, za kojega je vrla g. Baurova hiša v Braslovčah skoraj vse dobrovoljno, brezplačno prepustila. Hvala jej! To zborovanje in veselica v Braslovčah vplivala je prav dobrodejno na vse občinstvo in izrekla se je splošna želja, naj bi se skoraj zopet enaka priredila, kar smo obljubili, da storimo o božiči, ako bode božja volja in sicer na korist tamošnjega bralnega društva. Na svidenje toraj o božiči, do tačas pa bratovski pozdrav in z Bogom! Savinjski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dnes biva ruski carevič na Dunaji in je gost pri Nj. veličanstvu svitlem cesarji. Pravi se, da je to dobro znamenje ter da bota poslej Avstrija in Rusija v prijazniših razmerah med seboj. Naj bode pa to že tako ali tako, toliko je gotovo, da carevič ni zastoj v našem glavnem mestu in pri svitlem cesarji v gostji. — Vedno manj je upanja, da se srečno dožene česko-nemško sprava v dež. zboru v Pragi, kajti staročeska stranka se že vsled nje ruši in če ne bode za-njo posebne sreče, pride pač ona, staročeska stranka do konca, ne pa do sprave med Čehi in Nemci. — V štajarskem dež. zboru pride še more biti te dni v razpravo načrt postave o dež. zdravništvu. Dobro bi že bilo, ko bi imeli tudi na deželi več in dobrih zdravnikov, toda bojimo se, da vsled postave ne dobimo zdravnikov, pač pa novih plačil. — Namške hranilnice napravijo si zadrugo, v kateri bode prostora za vse, kar

jih je na Štajarskem. Prav ali nas naj pustijo na miru. Od njih si ne pomore noben slov. posestnik na noge. — Na Koroškem že imajo slov. kmetje več posojilnic in kakor se sliši, pojemlje odslej čedalje bolj število prisilnih dražb in reši se torej marsikatera slov. rodbina, da se ji ne zgubi posestvo, na katerem živi, v tuje, trde roke. — V kranjskem dež. zboru so zavrgli predlog, naj se nastavi 600 fl. iz dež. kase za nagrado učiteljem, ki podučujejo slov. otroke v nemškem jeziku. Doslej še je bilo to v navadi ali kakor sodimo, brez vse potrebe. — Kočevje je nemško in daje vsled tega veliko dela vladi pa tudi dež. zboru, najbolj zato, ker ruje „šulverein“ tudi po onih vasi, v katerih prebiva med slov. kmeti kje kaka kočevska rodbina, češ, da mora biti v njih nemška šola. — Primorski dež. zbor je že v unem tednu skončal svoje delo ter so gg. poslanci že razšli vsak na svoj dom. Dela po takem ni imel veliko. — Za slov. delalce se osnuje v Trstu „podporno in bralno društvo“ in pričakuje se, da pristopijo vsi slov. delalci, ker ima novo društvo enake pravice, kakor okr. blagajnice. — V Poreču, kjer so seje dež. zboru za Istro, je prav nevarno za hrv. poslance, kajti laška drhal jih ne pusti na miru ni v dež. hiši, ni na ulicah. Taka je omika iredentovcev, nič drugačnja, kakor naših nemčurjev. — V Zagrebu se govori, da ima dr. Starčević sedaj pisma v rokah, ki kažejo, da je sedel dve leti po krivem v ječi. Kakor kaže, bode torej treba nove preiskave. — V Pešti so dijaki na kr. vseučilišči uni dan grdo razsajali, ne da bi jih bili za to zaprli. Ni jim po volji, da je dobil nek mladič 3 mesece ječe, ker je očitno na rojstni dan svitlega cesarja klical: éljen Kossuth! No tako je madjarsko domoljubje in čudno je torej, da naučni minister, grof Czaky ne vidi, kaj ga čaka še v tem dela.

Vunanje države. Pismo sv. očeta Leona XIII. do škofov in duhovščine italijanske ni nič vladi kralja Umberta po volji ter se boji minister Crispi sedaj še le bolj, da propade pri volitvah, ki se vrše po celi Italiji dne 23. novembra, njegova stranka. Se ve, da je ni nič škoda, ali ona ima sedaj še vso moč v rokah in zna se, kaj da to pomeni pri volitvah, posebno še v Italiji. — V soboto pride nemški drž. kancelar, general Caprivi v Milan in ostane ondi tri dni, italijanski kralj da njemu na čast veliko kosilo, kaj pa da se pogovorita z ministrom Crispijem, to bode vsekako važno, vsaj za to, ali še ostane na dalje zveza treh držav srednje Evrope, ali pa se razruši in s tem pomnoži strah grozne vojske. — Francoski republikli je treba denarja in misli se, da vpelje na vsak način novih davkov ali na kaj jih naj naloži? Na premoženje bogatinov bi se to lahko

storilo, ko bi le-ti privolili v to, ali pri njih se vlada ne upa potrkati: češ, da so republikli, če se ona naj vzdrži, potrebni. — Na Angleškem raste število blaznih ljudi in pravi se, da je tega krivo pijančevanje, ki se širi že tudi pri ženskah. — Nizozemski kralj Viljem je tako zbolel, da so mu postavili vladarja in sicer, kakor velava postava, vojvodo Nassavskega. — Otok Helgoland se ne pridruži Nemčiji, ampak Prusiji in to se zgodi prav na željo cesarja Viljema. — Iz Rusije, posebno iz poljskih krajev, selijo se ljudje kar trumoma doli v južno Ameriko, uzrok je bojda pomanjkanje dela in vsled tega tudi kruha. — Po Bolgariji ima veliko otrok ošpice in umrje jih tudi veliko, več, kakor je pri tej bolezni sicer navadno. — Turška vlada še ima vedno težave z grškim patrijarhom, vendar se pravi, da jih bode k malu konec tako ali tako. — Na čelu novega grškega ministerstva bode Delyanis in z njim dobi Rusija večjo moč doli na Balkanu. — Španjska vlada ne dovoli več vvažati oražja v Afriko, posebno ne v Maroko, ni pa verjetno, da prepreči zato ustaje, ki so ondi v navadi. — „Zjedinjene države“ v severni Ameriki štejejo sedaj 62 mil. prebivalcev. To je zdato število, vendar se lahko še vzviša, ker je še veliko sveta. — Pravda gledé na ribstvo v Beringovem morji še ni pri kraju.

Za poduk in kratek čas.

Iz Slovenije do Adrije.

(Potopisna črtica.)

(Dalje.)

Karol Drački, namestnik kralja Ludovik I. v Dalmaciji, hotel je l. 1876 s svojo soprogo Margarito iz Zadra, kjer je stalno bival, v Napulj potovati. Margarita, prav pobožna žena in velika čestiteljica svet. Simeona, hotela je vsaj malo, kakokoli relikvijo od svetnika seboj na pot vzeti, kar se jej po dolgem prizadevanji tudi posreči. A ta poskus bil je zastonj, brezvspešen, kajti kakor hitro jo ladija od brega odrine, nastane tako ljut vihar, da je ladija le z največjim naporom vseh moči zopet v luko Zadarsko priplula. Margarita objavi svoj čin soprogu, kateri se poda k nadvladiki in prosi od njega sveta in pomoči. Vsi se podajo na to v cerkvo, kjer prosi Margarita odpuščenja ter vrne odvzete relikvije. Med tem pa se je bil vihar že celo polegel. — Ta dogodba je tudi naslikana v presbiteriji cerkve sv. Simeona in je cela slika še prav dobro ohranjena.

Neka udova iz plemenite rodbine, Fanfonija, imela je svojega sina na umoru. Razumi se, da je vse storila, kar le premore materina brezmejna ljubezen in zdravniška umetnost